Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31340

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i (TPBÖ), bireylerin ait olduklar? tak?ma kar?? hissettikleri duygusal, devaml?l?kç? ve normatif psikolojik ba?l?l?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir arac?n Türkçe'ye uyarlanm?? formudur. Bu ölçek, özellikle spor bilimleri, örgütsel psikoloji ve yönetim alanlar?nda, tak?m performans?n? ve üye motivasyonunu incelemek için kritik bir öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve psikometrik niteliklerinin yüksek oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, 3 alt boyut ve toplam 14 maddeden olu?maktad?r.

Ölçe?in geli?tirilme ve uyarlama süreci, Ersin Eskiler, ?hsan Sar? ve Fatih Soyer taraf?ndan 2011 y?l?nda yay?mlanan kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile tamamlanm??t?r. Çal??ma, Türkçeye çevrilen formun orijinal yap?y? korudu?unu ve güçlü bir iç tutarl?l?k sergiledi?ini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Tak?m ba?l?l???, psikolojik ba?l?l?k, ekip çal??mas?, örgütsel davran??, ölçek uyarlama, güvenirlik, geçerlik

Yazarlar

Ersin Eskiler, ?hsan Sar?, Fatih Soyer

Amaç

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çal??t?klar? veya üyesi olduklar? tak?ma yönelik duyduklar? psikolojik ba??n yo?unlu?unu ve niteli?ini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özelliklerini Türk örneklemi üzerinde test ederek, alan ara?t?rmalar?na sunulabilir hale getirmektir.

Ölçek, özellikle spor tak?mlar?, i? gruplar? veya akademik çal??ma ekipleri gibi kolektif ortamlarda birey-tak?m etkile?imini ve ba?l?l?k düzeylerini anlamland?rmak için tasarlanm??t?r. Bu sayede, ba?l?l?k düzeylerinin tak?m performans?, devams?zl?k ve üye memnuniyeti gibi sonuç de?i?kenleri üzerindeki etkileri incelenebilmektedir.

Yap?

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i, bireyin tak?ma olan psikolojik ba?l?l?k düzeyini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, toplam 14 maddeden olu?makta ve bu maddeler üç farkl? alt boyutta kümelenmektedir. Bu alt boyutlar, genellikle literatürde kabul gören ba?l?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?enlerini (duygusal, devaml?l?kç? ve normatif ba?l?l?k) yans?tmaktad?r.

Ölçekteki maddeler, bireyin tak?mdan ayr?lma iste?i, tak?ma duydu?u gurur ve tak?ma ba?l? kalma zorunlulu?u gibi çe?itli duygusal ve bili?sel ba?l?l?k ifadelerini sorgulamaktad?r. Bu çok boyutlu yap?, ara?t?rmac?lara sadece ba?l?l???n derecesini de?il, ayn? zamanda bu ba?l?l???n temelinde yatan motivasyonel kaynaklar? da analiz etme imkan? sunmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerli?i, kapsaml? istatistiksel yöntemler kullan?larak titizlikle incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, faktör analizi yöntemleri ile belirlenmi?; bu analiz, ölçe?in orijinal üç alt boyutlu yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda madde toplam korelasyonu ve test-tekrar test yöntemleri de kullan?lm??t?r. Madde toplam korelasyonlar?, her bir maddenin ölçülen toplam yap?ya ne derecede katk? sa?lad???n? göstererek içsel tutarl?l??a dayal? geçerli?i kan?tlam??t?r. Bu yöntemlerin birle?imi, ölçe?in teorik yap?y? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü sonucunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i'nin güvenirlik düzeyleri oldukça yüksek bulunmu?tur. Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha), split-half (yar?lama) ve test-tekrar test yöntemleri ile belirlenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Tüm maddeler için hesaplanan Cronbach's Alpha de?eri 0,80 olarak saptanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Zaman içindeki tutarl?l??? ölçen test-tekrar test korelasyonu 0,54 ($p < 0,001$) olarak bulunmu?tur. Bu korelasyon, ölçe?in k?sa zaman aral?klar?nda kararl? sonuçlar verdi?ini i?aret etmektedir.

Di?er Yöntemler: Split-half ve madde toplam korelasyonu analizleri de ölçe?in güvenirlik düzeyini destekler nitelikte sonuçlar vermi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanan formunun, orijinal ölçekle tutarl? olarak üç temel alt boyutta topland???n? do?rulam??t?r. Bu sonuç, Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k yap?s?n?n Türk örnekleminde de benzer ?ekilde alg?land???n? göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in teorik temellerinin ampirik verilerle uyum içinde oldu?unu kan?tlam?? ve ara?t?rmac?lar?n bu üç alt boyutu ba??ms?z de?i?kenler olarak kullanmas?na olanak tan?m??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Biçim: 14 maddeden olu?an, 3 alt boyutlu öz bildirim ölçe?idir. Maddeler, 7'li Likert ölçe?i üzerinden derecelendirilmektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel olarak tak?m halinde çal??an bireyler (Örn: Sporcular, çal??anlar, ö?renciler).

Ya? Grubu: Genç yeti?kin ve yeti?kin popülasyonuna uygundur (Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan örneklem genellikle üniversite ö?rencileri veya profesyonel gruplard?r).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk örneklemi üzerinde ba?ar?l? oldu?unu göstermi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n kendilerine sunulan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirttikleri, 7 dereceli yan?t format?na sahip öz bildirim yöntemidir. Derecelendirme format?: (1 - **Kesinlikle Kat?lm?yorum** ve 7 - **Kesinlikle Kat?l?yorum**).

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, psikometri, tak?m performans?, güvenirlik ve geçerlik, spor psikolojisi, örgütsel ba?l?l?k

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ersin Eskiler

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: eeskiler@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Uyarlama çal??mas? yap?ld??? dönemdeki kurumsal ba?l?l?k).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2011 y?l?nda tamamlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ticari ücretlendirme konular? için sorumlu yazar Ersin Eskiler ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: takima-psikolojik-baglilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Eskiler, E., Sar?, ?. ve Soyer, F. (2011). Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Uluslararas? ?nsan Bilimleri Dergisi, 8*(1), 1428-1440.

Ek olarak, ResearchGate üzerinden çal??man?n bir ba?lant?s?na eri?ilebilir: researchgate.net (Bu link, çal??man?n orijinal PDF'ini içermektedir).

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM